

Indhold

- **Hjælp insekter og rådyr ved at lade blomsterstriberne stå**
- **Pas på giftig engbrandbæger i græsmarker**
- **Undgå at høsten går op i røg**
- **Dyrkning af paludikulturer**
- **Avl flere regnorme**
- **Se den nye gødskningsbekendtgørelse for planperioden 2021/2022**
- **Ny whistleblowerordning skal bekæmpe fremmede plantesygdomme og snyd med økologi**
- **Glyphosathandlingsplan: Lad os sammen sænke glyphosatforbruget**
- **Ansøgningsrunden for multifunktionel jordfordeling åbner igen til efteråret**

Mark

Hjælp insekter og rådyr ved at lade blomsterstriberne stå

Du kan på udvalgte arealer lade plantedækket stå indtil foråret, så du hjælper med at sikre føde- og overvintringsmuligheder for vildtet.

Blomsterstriber, markbræmmer, insektvolde og andre vildttiltag er velegnede steder, hvor særligt insekterne kan overvintre og dermed skabe grundlag for næste års insektbestand. Du kan placere tiltagene på samme sted flere år, hvis du samtidig opfylder betingelserne for grundbetaling og grøn støtte for arealet.

Læs mere [her](#).

Pas på giftig engbrandbæger i græsmarker

Det kan være nødvendigt at håndluge eller afslå og fjerne plantematerialet fra områder i marken med engbrandbæger. Især heste er meget følsomme overfor giftstoffer i engbrandbæger.

Engbrandbæger forekommer talrigt i nogle græsmarker, fortrinsvis på mere ekstensivt dyrkede marker. På brakmarker og udyrkede arealer kan der også forekomme engbrandbæger.

Hvis der er mulighed for det, så vil omlægning af græsmarken også virke som effektiv bekæmpelse af engbrandbæger.

Især heste er følsomme, men køer tåler heller ikke i større mængde de alkaloider, som findes i engbrandbæger, se evt. også artiklen: [Brandbægeren står i fuldt flor mange steder](#).

Dyrene vil normalt forsøge at undgå at spise engbrandbæger i marken, da de ikke bryder sig om den bitre smag. Der er dog også eksempler på afgræssende dyr, som vænner sig til smagen og spiser engbrandbæger, hvorved de får forgiftning med risiko for at dø. Engbrandbæger bør derfor ikke forekomme på arealer til afgræsning eller slæt.

Hø med indhold af engbrandbæger udgør den største risiko for forgiftning. Smagen af brandbæger bliver mindre kraftig i tørret plantemateriale, og dyrene kan derfor ikke så nemt smage det. De har heller ikke mulighed for at sortere det fra.

Med hensyn til evt. bekæmpelse med planteværnsmidler kontakt din planteavlskonsulent og vær i øvrigt opmærksom på evt. restriktioner på arealet.

Kilde: Specialkonsulent, Planteværn, Marian Damsgaard Thorsted, PlantInnovation, mdt@seges.dk

---

Undgå at høsten går op i røg

Hvert år tilkaldes brandvæsenet i gennemsnit til at slukke over 300 markbrande. Du kan reducere risikoen for markbrande ved at træffe forholdsregler før og under høstarbejdet – og være forberedt, hvis uheldet skulle være ude.

Høstperioden nærmer sig, og her er det ekstra vigtigt at være opmærksom på risikoen for markbrande. I den rekordtørre sommer i 2018 skete det over 900 gange.

Du kan gøre dit for at undgå brand – se hvordan [her](#).

Dyrkning af paludikulturer

Hvis lavbundsgrunden sættes under vand, er det slut med at dyrke landbrugsafgrøder. Her kan i stedet dyrkes paludikulturer, som fx dunhammer, rørgræs, standsvingel eller rajsvingel. Paludikulturer har positive klima-, miljø- og naturmæssige effekter.

Afgrøder velegnet til paludikultur er flerårige, og kan ofte ikke anvendes direkte som foder og fødevarer. Derimod egner de sig til produktion af protein, energi, varme, flybrændstof, bæredygtige genanvendelige forbrugsgoder samt isolerings- og byggematerialer.

Paludikulturer kan også være med til at danne bufferzoner mellem de dyrkede arealer og naturen, da de er i stand til at optage tabte næringsstoffer.

Palus eller paludi, betyder sump, mose eller svamp på latin. På dansk kunne det kaldes sumpdyrkning.

Dyrkning af tagrør til tækning er en gammelkendt dyrkningsmetode af paludikultur. Ellesump er en næringsrig mose, hvor der i fortiden blev udført stævningsdrift til blandt andet indhegning af husdyr.

Læs mere [her](#).

Avl flere regnorme

Man kan næsten ikke overdrive regnormenes betydning for jordbunden. I denne vejledning kan du læse mere om regnormenes biologi, miljø og deres mange tjenesteydelser til landmændene.

Regnorme har en lang række gavnlige funktioner i jordbunden. De omsætter organisk materiale i jorden og gør derved næringsstoffer tilgængelige for planterne.

I regnormenes ekskrementer koncentreres næringsstofferne og de bidrager til indlejring af kulstof og sammenkitning af jorden i stabile jordaggregater. Regnormenes gange sørger for luftskifte og afdræning af jorden og 90 procent af gangene bruges af planterødder til at afsøge jorden for vand og næringsstoffer.

Læs mere om regnormenes liv og hvordan du får flere af dem [her](#).

Se den nye gødskningsbekendtgørelse for planperioden 2021/2022

Gødskningsbekendtgørelsen for planperioden 2021/2022 er offentliggjort. Du kan læse om ændringerne [her](#).

Bekendtgørelsen træder i kraft 1. august 2021. Der skulle være en ny vejledning klar omkring 1. september.

I bekendtgørelsen kan du se de økonomisk optimale kvælstofnormer, som bestemmer, hvor meget kvælstof du må bruge på din virksomhed. Kvælstofnormerne er de samme som for planperioden 2020/2021. Derudover kan du se de nye normtal for produktion af kvælstof og fosfor i husdyrgødning for den kommende planperiode.

I bekendtgørelsen er udnyttelseskravet for kvælstof i dybstrøelse og anden husdyrgødning fra fjerkræ hævet. Kravet hæves, fordi der i dag er flere muligheder for bedre udnyttelse af denne gødningstype, blandt andet på grund af teknologisk udvikling. Kravet blev varslet i forbindelse med udstedelsen af gødskningsbekendtgørelsen for planperioden 2020/2021.

Læs mere [her](#).

Info

Ny whistleblowerordning skal bekæmpe fremmede plantesygdomme og snyd med økologi

Opdager man, at nogen blæser på reglerne, der beskytter os mod fremmede plantesygdomme, skadedyr, snyd med genmodificerede varer eller økologi, bliver det nu enkelt at anmelde anonymt.

Det kan være svært at stå i en situation, hvor man ved, at reglerne bliver brudt, hvis den, der bryder reglerne, er ens nabo, kollega eller chef. Derfor åbner Landbrugsstyrelsen en ny whistleblower-ordning, hvor mistanke om overtrædelser kan anmeldes enkelt og sikkert på Landbrugsstyrelsens hjemmeside.

Hvis det for eksempel pludselig vrimler med billen japansk fyrrebuk, der kan gøre alvorlig skade på danske fyrretræer, er der pligt til at anmelde fundet. Oplever man, at den pligt bliver ignoreret, kan man med få klik orientere Landbrugsstyrelsen gennem den nye whistleblowerordning.

Læs mere om ordningen [her](#).

Mark

Glyphosathandlingsplan: Lad os sammen sænke glyphosatforbruget

Der er behov for at sætte fokus på forbruget af glyphosat i dansk planteavl. Derfor iværksættes en handlingsplan, hvor målet er at minimere anvendelsen af glyphosat før høst, målrette bekæmpelsen af rod ukrudt, mindske anvendelse i stub uden rod ukrudt samt minimere nedvisning af efterafgrøder.

Glyphosat er det mest anvendte og gennemtestede ukrudtsmiddel i verden. Det er et vigtigt ukrudtsmiddel mod rod ukrudt. Efterhånden er anvendelsen også udvidet til mange andre anvendelser mod ukrudt. Aktivstoffet er netop nu i gang med en proces om forlængelse af godkendelse i EU, der skal afsluttes i 2022. Der er netop afleveret en faglig redegørelse af aktivstoffet, hvor fire lande har arbejdet med eksisterende og nye dataoplysninger for produktet, der ikke bidrager til nye negative oplysninger om aktivstoffet. Det bliver dog desværre en politisk beslutning om forlængelse af EU-godkendelsen af glyphosat.

I Danmark er forbruget af glyphosat steget over en årrække. I figur 1 (i nedenstående link) ses forbruget af glyphosat siden starten af 1990'erne. Der er udsving i enkelte år, når der har været varslet afgiftsstigninger, men der er en stigende udvikling i forbruget og i gennemsnit over årene 2007-2019, er der et forbrug på 530 g aktivstof pr. ha landbrugsareal hvert år (svarende til 1,5 l glyphosat-produkt med indhold af 360 g aktivstof).

Læs mere [her](#).

Info

Ansøgningsrunden for multifunktionel jordfordeling åbner igen til efteråret

Fjerde ansøgningsrunde af ordningen for multifunktionel jordfordeling åbner 15. september og er åben for ansøgninger frem til og med 31. oktober 2021. Fjerde ansøgningsrunde indeholder midler til jordfordeling af minimum 1.500 ha.

Ansøgere, der har planer om et multifunktionelt projekt, kan med fordel gå i gang med at forberede ansøgningen til en fri, multifunktionel jordfordeling allerede nu. Du er velkommen til at kontakte Landbrugsstyrelsen for evt. spørgsmål og afklaringer i forbindelse med arbejdet med ansøgningen eller ordningen.

Læs mere [her](#).
